

1

Üçüncü Pencere’de yeryüzünde
hangi geniş canlı topluluğundan
söz edilmektedir?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 1

Yeryüzünde çok farklı türlerden oluşan hayvan ve bitki topluluklarının tamamından bahsedilmektedir.

2

Bu büyük canlılar topluluğunda
hangi yönlerden ayrı ayrı düzen
bulunduğu belirtilmektedir?

Cevap 2

Her birinin rızkı, dış görünüşü, korunma vasıtaları, giyimi gibi hâlleri, eğitimi ve görev süresinin bitişi ayrı ayrı ölçüyle düzenlenmektedir.

3

Metne göre bu düzenlemede
unutma ve şaşıрма
görülmemesinin önemi nedir?

Cevap 3

Bu durum, işleyişin rastgele değil,
eksiksiz bir idare altında
yürüdüğünü gösterir.

4

Bu kusursuz idarenin hangi ilâhî
sıfatlara delil olduğu ifade
edilmektedir?

Cevap 4

Sonsuz kudret, her şeyi kuşatan
ilim ve sınırsız hikmete delil
olduğu anlatılmaktadır.

5

Neden bu kadar iç içe geçmiş türleri tek tek değil de birlikte yönetemeyen bir güç, bir tanesine bile karısamaz denmektedir?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 5

Çünkü hepsi birbirleriyle bağlantılıdır; bütünü kuşatamayan biri bir parçaya müdahale etse düzeni bozar.

6

Metinde karışıklık izinin
bulunmaması hangi sonuca
götürmektedir?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 6

Bu, başka bir elin işe karışmadığını
ve idarenin tek merciye ait
olduğunu gösterir.

7

Buradaki delil daha çok hangi gözleme dayanmaktadır: teorik bir düşünceye mi, görülen düzene mi?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 7

Daha çok doğrudan gözlenen
düzene dayanmaktadır.

8

Metnin ana fikri kısa olarak nasıl ifade edilebilir?

Cevap 8

Yeryüzündeki sayısız canlı türünün kusursuz sevk ve idaresi, tek ve mutlak bir Yaratıcıyı gösterir.

9

Üçüncü Pencere’de yeryüzü
üzerindeki canlı çeşitliliği yaklaşık
nasıl tasvir edilmektedir?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 9

Çok büyük sayıda, yüzbinlerle ifade edilen farklı canlı toplulukları bulunduğu belirtilmektedir.

10

Dipnotta verilen örnek, bazı canlı grupları hakkında nasıl bir büyüklüğe işaret eder?

Cevap 10

Bazı türlerin bir yıldaki birey sayısının, insanlığın çok uzun zaman boyunca yaşayan toplam fertlerinden bile fazla olabildiğini anlatır.

11

Bu sayı çokluğu metindeki delili
nasıl güçlendirmektedir?

Cevap 11

İdare edilen varlıkların az değil
son derece çok olduğunu
göstererek düzenin büyüklüğünü
daha açık hâle getirir.

12

Canlıların ihtiyaçlarının ve özelliklerinin ayrı ayrı karşılanması hangi yönetim anlayışını gösterir?

Cevap 12

Her birini tek tek bilen, ona uygun şekilde muamele eden ince ve bilinçli bir idareyi gösterir.

13

Metne göre bu idarenin güneş
gibi açık bir işaret sayılmasının
sebebi nedir?

Cevap 13

Çünkü bu kadar kapsamlı ve kusursuz bir düzenin tesadüfle açıklanması mümkün görülmemektedir.

14

Türler ve topluluklar birbirine geçmiş durumda olduğu hâlde düzen bozulmuyorsa bundan hangi hüküm çıkarılır?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 14

Hepsinin tek merkezden ve tam bilgiyle yönetildiği anlaşılır.

15

“Karışıklık belirtisi yoktur”
düşüncesi, çoklu ilâh anlayışına
karşı nasıl bir delil olur?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 15

Birden fazla bağımsız hâkim
olsaydı çatışma ve düzensizlik
görünürdü; düzen varsa birlik
vardır.

16

Bu parçadan hareketle insanın tabiata bakarken hangi sonuca varması beklenir?

Cevap 16

Tabiattaki düzeni kendi kendine olmuş saymayıp, tek olan Allah'ın kudretini ve hikmetini görmesi beklenir.

17

Üçüncü Pencere’de canlılar için kullanılan askerî benzetme neyi anlatmak için kullanılmıştır?

Cevap 17

Hayvan ve bitki türlerinin çokluğu
ile düzenli sevk ve idare altında
bulunmalarını anlatmak için
kullanılmıştır.

18

Bu benzetmede rızıkların ayrı ayrı verilmesi neye benzer bir düzen fikri uyandırır?

Cevap 18

Her bir birliğe ihtiyacına göre
erzak dağıtılan planlı bir düzeni
hatırlatır.

19

Canlıların farklı biçimlerde
yaratılması ve korunma araçlarıyla
donatılması hangi noktayı öne
cıkırır?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 19

Her türün görevine ve hayat şartlarına uygun şekilde hazırlandığını öne çıkarır.

20

Eğitim ve görevden ayrılma gibi ifadeler canlı hayatında neyin düzenli olduğunu düşündürür?

Cevap 20

Başlangıçtan sona kadar yaşam süreçlerinin belirli ölçü ve nizam içinde yürüdüğünü düşündürür.

21

Metin, böyle bir idareye herkesin ortak olabileceğini mi yoksa bunun tek bir kudrete ait olduğunu mu savunur?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 21

Bunun tek bir kudrete ait olduğunu savunur.

22

Bütünü yönetemeyenin bir parçayı da bozmadan idare edemeyeceği düşüncesi hangi akıl yürütme türüne örnektir?

11sinif 33-soz-p05-3-pencere-tedbir

Cevap 22

Parça ile bütün arasındaki ilişkiye dayanan sebep-sonuçlu bir akıl yürütmeye örnektir.

23

Bu pencerenin inanç bakımından vermek istediği temel ders nedir?

Cevap 23

Sayırsız canlıdaki kusursuz düzen,
Allah'ın tek başına her şeyi
yönettiğini kalbe ve akla bildirir.

24

Bu parçaya göre tabiatta görülen
düzgün işleyiş karşısında en makul
sonuç nedir?

Cevap 24

Bütün bu işleyişin tek, güçlü, bilen ve hikmet sahibi olan Allah tarafından yürütüldüğünü kabul etmektir.